

dersom man overhovedet vil gaae ind paa dette Forhold. Jeg vilde have anseet det for rigtigere, om Monarchiets Finantsminister blot havde været forsynet med en Fuldmagt til at afgjøre dette Forhold med Kongerigets Rigsdag. Man kan ikke forudsæe, hvorledes Rentefoden vil stille sig, og det har dog nogen Betydning, om vi kun skulde have 3 pCt. Rente af de Penge, vi have tilovers, og atter komme i det Tilfælde, hvori vi vare for 2 Aar siden, da vi maatte laane til Kongeriget af Monarchiet og give over 10 pCt. i Rente. Havde vi tidligere besluttet os til at stille Kongerigets Midler ud, saa havde vi upaatvivlelig været langt bedre stillede, selv om det maatte have medført nogen Extraomkostning. Jeg indrømmer villig, at det i mange Henseender vilde være til Fortræd og at det i Grunden vilde være en Urimelighed at holde 2 Finantsforvaltninger, men Kongeriget burde ogsaa være behandlet anderledes fra Monarchiets Side, end skeet er.

Med Hensyn til Udgifterne skal jeg blot tillade mig et Par Bemærkninger ved nogle Hovedpunkter. Det første af disse er den foreslaaede Udgift til Jernbanevæsenet. Hvad enten Fleertallet her i Thinget er for eller imod den nybte Jernbane, hvorom der er affluttet Contract, saa har jeg den Overbeviisning, at Fleertallet udenfor Salen er imod den, hvilket naturligtvis ikke undrer mig, da jeg selv har en saa fuldstændig Overbeviisning om det Feilagtige i at anlægge denne Bane, og om det store Misgreb, vi have begaaet ved at tillade Regjeringen at anvende indtil 320,000 Rd. paa et saa tvivlsomt Foretagende. Der er den besynderlige Omstændighed ved dette Foretagende, at medens det i Aaret 1856 blev anseet for rigtigt at bevilge en Priis af 8 Millioner til den saakaldte Jernbane, saa er Afflutningen skeet til den selvsamme Priis, trods den Omstændighed, at 3 Aar siden den Tid ere forløbne og alle Priiser saa betydeligt sunkne, at medens det i 1856 kunde være rimeligt at anvende 8 Millioner til dette Foretagende, maa det i 1859 være absolut urimeligt at contrahere til den samme Priis. Det Besynderligste er imidlertid, at det ikke er muligt hos de meest indflydelsesrige Folk i selve Jylland at komme til nogen Kundskab

om, hvorvidt de interessere sig for denne Bane eller troe, at den virkelig kan være til nogen Nytte. Nu er tillige den hele Afflutning skeet paa en saadan Maade, at jeg virkelig ikke kan lade de fastsatte Betingelser min Beundring; de synes at være saa lidet fyldestgjørende for de contraherende Parter, at disse maatte være allerbedst tilfredse med, om de kunde komme fra dem. Jeg vil naturligtvis ikke paastaae, at der ikke kan være skeet nogen Forandring i de trykte Betingelser, der i sin Tid velvillig bleve mig overladte — jeg troer ikke, at de have været til Salg — men dersom de ibetmindste hovedsagelig staae ved Magt, saa indeholde de virkelig ikke saa Urimeligheder, der maaskee kunde give os Haab om at faae nogen Forandring deri. Jeg troer, man er mere og mere bleven enig om, at dersom et virkeligt Jernbanesystem skal gennemføres her i Landet, da vilde det være rigtigst at begynde med en Jernbane, der foreløbig satte Jerne i Forbindelse med Fastlandet. Jeg har meget upartiske og endog fremmede Autoriteter for den Mening, at naar man lagde et Jernbanenet igjennem Jhen og satte en Jernbane i Jylland fra Snoghøi i Forbindelse med Jernbanenettet i Slesvig, saa maatte Monarchiet og Kongeriget kunne blive enige om at gjøre en Handel, der vilde være begge Parter fordeelagtig, og jeg antager det for givet, at Jernbanevæsenet i det Hele bør indrettes i Overensstemmelse med, hvad hele Landets Vel byder. Monarchiet vilde spare den hele kostbare Postfart over Vandet til Kiel, og det vilde endvidere spare, hvad der i de nærmest forestaaende Aar ikke kan undgaaes, en stor Capital til Indkjøb af Dampskibe til denne Postfart, ligesom ogsaa Landpostbefordringen paa denne Strækning vilde spares. Jeg tvivler derfor ikke paa, at man til en Begyndelse kunde foretage Anlægget af en Jernbane gennem Jhen og det Stykke af Jylland fra Snoghøi til den slesvigiske Bane for en Priis, hvis Rente ikke vilde overstige den Besparelse, der vilde kunne vindes paa disse forskjellige Conti, eller som ialtfald vilde overstige den saa ubetydelig, at det ikke i Bigtighed kunde komme til at nærme sig de 320,000 Rd., der her ere forlangte bevilgede. Jeg troer endvidere, at man vilde være istand